

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 11.12.2023
COM(2023) 785 final

2023/0456 (NLE)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

**dwar l-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim Interim ta' Shubija bejn il-Komunità Ewropea,
minn naha wahda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naha l-oħra**

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u objettivi tal-proposta

Il-proposta meħmuża għal Deċiżjoni tal-Kunsill tikkostitwixxi l-istrument legali għall-approvazzjoni, f'isem l-Unjoni Ewropea (UE), tal-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim interim ta' Shubija bejn l-Unjoni Ewropea minn naħa waħda u l-Istati tal-Paċifiku min-naħa l-oħra, skont l-Artikolu 218(6) TFUE.

Fit-12 ta' Ġunju 2002, il-Kunsill awtorizza lill-Kummissjoni biex tiftaħ in-negozjati għal Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika (FSE) mal-pajjiżi tal-AKP.

Fit-30 ta' Lulju 2009, l-UE ffirmat FSE interim bejn l-Unjoni (il-Komunità Ewropea f'dak iż-żmien), minn naħa waħda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naħa l-oħra. L-FSE interim gie applikat provviżorjament mill-Papua New Guinea u mir-Repubblika ta' Fiġi mill-20 ta' Diċembru 2009 u mit-28 ta' Lulju 2014 rispettivament.

L-Artikolu 80 tal-FSE interim jistipula l-possibilità li Gżejjer oħra tal-Paċifiku jaderixxu mal-Ftehim. Għaldaqstant, l-Istat Indipendenti ta' Samoa u l-Gżejjer Solomon aderixxew mal-Ftehim u ilhom japplikawh b'mod provviżorju mill-31 ta' Diċembru 2018 u mis-17 ta' Mejju 2020, rispettivament.

Fil-31 ta' Marzu 2023, Tuvalu ressaq talba lill-Kummissjoni, flimkien ma' offerta ta' aċċess għas-suq, biex jaderixxi mal-FSE interim. Il-Kummissjoni vvalutat l-offerta u, wara emendi, sabitha aċċettabbli. Għaldaqstant, hija kkonkludiet in-negozjati f'isem l-Unjoni fit-28 ta' April 2023.

• Konsistenza mad-dispożizzjonijiet ta' politika eżistenti fil-qasam ta' politika

Din il-proposta timplimenta l-Ftehim ta' Shubija bejn il-membri tal-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku, minn naħa waħda, u l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-oħra ("il-Ftehim ta' Shubija AKP-UE", jew il-Ftehim ta' Cotonou, li għandu jiġi sostitwit mill-"Ftehim UE-OSAKP" (il-Ftehim ta' wara Cotonou))¹.

L-adeżjoni ta' Tuvalu mal-FSE interim bejn l-UE, Fiġi, Papua New Guinea, Samoa u l-Gżejjer Solomon², li huwa ftehim kummerċjali asimetriku u kompatibbli mad-WTO, issaħħaħ il-qafas legali tar-relazzjonijiet kummerċjali tal-UE ma' pajjiżi shab u tiffaċilita l-kummerċ reċiproku. Hija tinkorpora wkoll lil Tuvalu fir-regim ta' regoli u istituzzjonijiet kongunti stabbiliti mill-FSE interim.

Tuvalu huwa mistenni li jiggradwa mill-istatus tal-Pajjiżi l-Anqas Żviluppati (LDC) fl-2024. Tuvalu se jitlef il-preferenzi Kollox ħlief Armi (EBA) tal-UE tliet snin wara, u l-esportazzjonijiet tiegħu lejn l-UE se jkunu koperti mill-forma standard tal-Iskema Ġeneralizzata ta' Preferenzi (SGP), li madankollu hija inqas ġeneruża mill-EBA. Sabiex jinżamm aċċess shiħ mingħajr dazju u mingħajr kwoti għas-suq tal-UE, Tuvalu jeħtieġ li jaderixxi mal-FSE interim bejn l-UE u l-Istati tal-Paċifiku (Fiġi, Papua New Guinea, Samoa u l-Gżejjer Solomon).

¹ ĠU L 287, 4.11.2010, p. 3 il-Ftehim kif emendat bil-Ftehim iffirmat fil-Lussemburgu fil-25 ta' Ġunju 2005 (ĠU L 209, 11.8.2005, p. 27) u bil-Ftehim iffirmat f'Ouagadougou fit-22 ta' Ġunju 2010 (ĠU L 287, 4.11.2010, p. 3).

² Id-Deċiżjoni tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Interim ta' Shubija bejn il-Komunità Ewropea, minn naħa waħda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naħa l-oħra (ĠU L 272, 16.10.2009, p. 1).

Mal-adeżjoni, u sakemm jitlestew il-proċeduri interni relatati mill-Partijiet tal-Paċifiku għall-Ftehim (Figi, Papua New Guinea, Samoa u l-Gżejjer Solomon), l-UE u Tuvalu għandhom japplikaw il-Ftehim b'mod proviżorju bil-kundizzjoni li jinnotifikaw lil xulxin bil-miktub dwar it-tlestija tal-proċeduri meħtieġa għal dan l-għan f'konformità mal-Artikolu 76(3) tal-Ftehim.

- **Konsistenza ma' politiki oħrajn tal-Unjoni**

Il-Ftehim ta' Shubija Ekonomika fih dispożizzjonijiet dwar Żvilupp Sostenibbli (Artikolu 3), fejn il-Partijiet jafferma mill-ġdid li l-għan tal-iżvilupp sostenibbli għandu jkun parti integrali mid-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, konsistenti mal-oġġettivi u l-prinċipji ewlenin stabbiliti fil-Ftehim ta' Cotonou, u b'mod speċjali l-impenn ġenerali biex jitnaqqas u eventwalment jinqered il-faqar b'mod li jkun konsistenti mal-oġġettivi tal-iżvilupp sostenibbli.

Il-FSE interim huwa ftehim kummerċjali orjentat lejn l-iżvilupp, li joffri aċċess asimetriku għas-suq għal Tuvalu u jippermettilu jipproteġi setturi sensittivi mil-liberalizzazzjoni, filwaqt li jipprovd i għadd kbir ta' salvagwardji u klawżola għall-protezzjoni tal-industrija li għadha tibda. Fih ukoll dispożizzjonijiet dwar ir-regoli tal-orġini li jiffaċilitaw l-esportazzjonijiet ta' Tuvalu lejn l-UE. Dawn id-dispożizzjonijiet jikkontribwixxu għall-oġġettiv ta' Koerenza tal-Politiki għall-Iżvilupp u huma konsistenti mal-Artikolu 208(2) TFUE.

2. BAŻI ĠURIDIKA, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

- **Baži ġuridika**

Il-baži ġuridika għal din id-Deciżjoni tal-Kunsill hija t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 207(4), flimkien mal-Artikolu 218(6)(a)(v) tiegħu.

- **Is-sussidjarjetà (għal kompetenza mhux esklużiva)**

Il-politika kummerċjali komuni, f'konformità mal-Artikolu 3 tat-TFUE, hija definita bħala kompetenza esklużiva tal-Unjoni.

- **Proporzjonalità**

Din il-proposta hija meħtieġa sabiex jiġu implimentati l-impenji internazzjonali tal-Unjoni, kif stabbiliti fil-Ftehim ta' Shubija AKP-UE, b'mod partikolari biex jiġu konklużi arranġamenti godda ta' kummerċ kompatibbli mad-WTO li qiegħdin progressivament inehħu l-ostakli għall-kummerċ bejn il-Partijiet u jtejbu l-koooperazzjoni fl-oqsma kollha rilevanti għall-kummerċ.

- **Għażla tal-istrument**

Ma jeżisti l-ebda strument legali ieħor li jista' jintuża sabiex jintlaħaq l-oġġettiv espress f'din il-proposta.

3. IR-RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET EX-POST, IL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET IKKONĊERNATI U L-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Evalwazzjonijiet ex-post/kontrolli tal-idoneità tal-leġiżlazzjoni eżistenti**

Mhux applikabbli.

- **Valutazzjoni tal-impatt**

Valutazzjoni tal-Impatt għas-Sostenibilità (VIS) tal-Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika UE-AKP twettqet bejn l-2003 u l-2007. It-termini ta' referenza għal dan il-proġett ġew ippubblikati mill-Kummissjoni Ewropea fl-2002 f'sejha kompetittiva għal offerti. Bhala riżultat ta' din is-sejha għall-offerti, ingħata kuntratt qafas ta' hames snin lil PwC ta' Franza f'Awwissu 2002. Verżjoni tal-abbozz tar-rapport finali tal-VIS tressqet quddiem il-partijiet ikkonċernati fl-Ewropa matul laqgħa ta' Djalogu tas-Socjetà Ċivili tal-UE organizzata mill-Kummissjoni Ewropea fit-23 ta' Marzu 2007 fi Brussell, il-Belġju. Ma twettqet l-ebda VIS ġdida minhabba li din l-inizjattiva tikkonċerna adeżjoni għal Ftehim eżistenti li diġà qed jiġi applikat mill-Istati Gżejjer tal-Paċifiku l-oħra li l-karatteristiċi strutturali u s-sitwazzjoni ekonomika u soċjali tagħhom huma komparabbli ma' dawk ta' Tuvalu.

- **L-idoneità regulatorja u s-simplifikazzjoni**

L-approvazzjoni tal-adeżjoni ta' Tuvalu mal-FSE interim mhijiex soġġetta għall-proċeduri REFIT; ma timplika ebda kostijiet għall-SMEs tal-Unjoni; u ma tqajjem ebda kwistjoni mill-lat tal-ambjent diġitali.

- **Drittijiet fundamentali**

Il-proposta ma għandhiex konsegwenzi għall-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali fl-Unjoni.

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Tuvalu huwa mistenni li jiggradwa mill-kategorija tal-Pajjiżi l-Anqas Żviluppati fl-2024. Huwa se jkompli jibbenefika mill-preferenzi tal-UE "Kollox ħlief Armi", li joffru aċċess mingħajr dazju u mingħajr kwoti għas-suq tal-UE għall-prodotti kollha (ħlief armi u munizzjonijiet), għal perjodu transitorju ta' tliet snin wara dan. Mhu se jkun hemm l-ebda implikazzjoni baġitarja peress li l-adeżjoni mal-Ftehim se tkompli l-aċċess għas-suq ta' Tuvalu fl-UE bl-istess termini ta' preferenzi.

5. ELEMENTI OHRA

- **Benefiċċji tal-adeżjoni għall-atturi ekonomiċi**

L-FSE interim jistabbilixxi l-kundizzjonijiet għall-operaturi ekonomiċi tal-UE biex jieħdu vantaġġ shiħ mill-opportunitajiet bejn l-ekonomiji rispettivi tagħna. Matul l-implimentazzjoni tiegħu, l-FSE interim fil-biċċa l-kbira se jehles lill-esportaturi tal-UE ta' prodotti industrijali lejn Tuvalu milli jhallsu d-dazji doganali. jissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu XXIV tal-GATT 1994 (li jelimina d-dazji u regolamenti restrittivi oħra tal-kummerċ fir-rigward sostanzjalment tal-kummerċ kollu bejn il-partijiet). L-offerta tissodisfa l-limitu tad-WTO, jiġifieri liberalizzazzjoni ta' 80,2 % (f'linji tariffarji), li jikkorrispondi għal 82,1 % fil-volum tal-esportazzjonijiet tal-UE fuq 20 sena. Tuvalu se jibbenefika miż-żamma tal-aċċess tiegħu mingħajr dazju u mingħajr kwoti fis-suq tal-UE.

L-FSE interim jistabbilixxi wkoll sett ta' dixxiplini fl-oqsma tal-iżvilupp sostenibbli; Ostakli Tekniċi għall-Kummerċ (TBT); u miżuri Sanitarji u Fitosanitarji (SPS) fost oħrajn. Barra minn hekk, il-Partijiet għall-FSE interim jipparteċipaw fil-Kumitat għall-Kummerċ stabbilit skont il-Ftehim. Il-possibilità li l-UE tagħmel użu mill-mekkaniżmu għas-soluzzjoni tat-tilwim bilaterali previst skont il-Ftehim tikkontribwixxi għall-għan tal-iżgurar ta' ambjent trasparenti, mhux diskriminatorju u prevedibbli għall-operaturi tal-UE fil-pajjiżi tal-Paċifiku.

- **Il-pjanijiet għall-implimentazzjoni u l-arrangamenti ta' monitoraġġ, ta' evalwazzjoni u ta' rappurtar**

Tuvalu se jieħu sehem fil-Kumitat tal-Kummerċ, stabbilit skont l-Artikolu 68 tal-FSE interim, li għandu jittratta l-kwistjonijiet kollha meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Ftehim, inkluż il-monitoraġġ u r-rieżami tal-implimentazzjoni, il-provvediment ta' koordinazzjoni u konsultazzjoni dwar kwistjonijiet dwar l-OTK u l-SPS, l-identifikazzjoni u r-rieżami tas-setturi u l-prodotti prijoritarji u l-oqsma ta' priorità għall-kooperazzjoni li jirriżultaw, u li jagħmel rakkomandazzjonijiet għal modifiki għall-Ftehim. Il-Kumitat tal-Kummerċ għandu jkun magħmul mir-rappreżentanti tal-Partijiet.

- **Dokumenti ta' spjegazzjoni (għad-Direttivi)**

Mhux applikabbli.

- **Spjegazzjoni ddettaljata tad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-proposta**

L-Artikoli 1 u 2 tal-proposta fihom dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni, f'isem l-Unjoni, tal-adeżjoni ta' Tuvalu mal-FSE interim u dwar in-notifiki sabiex jiġi espress il-kunsens tal-Unjoni Ewropea għall-adeżjoni u l-applikazzjoni proviżorja tal-Ftehim skont l-Artikolu 76(3) tiegħu.

L-Artikolu 3 jispeċifika li l-approvazzjoni tal-adeżjoni ma tridx tiġi interpretata bħala li tagħti xi drittijiet jew timponi xi obbligi li jistgħu jiġu invokati direttament quddiem il-qorti jew it-tribunali tal-Unjoni jew tal-Istati Membri.

L-Artikolu 4 jistabbilixxi d-data tad-dħul fis-seħħ tad-Deciżjoni.

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar l-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim Interim ta' Shubija bejn il-Komunità Ewropea, minn naħa waħda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naħa l-oħra

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 207(4), flimkien mal-punt (a)(v) tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 218(6) tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra l-kunsens tal-Parlament Ewropew¹,

Billi:

- (1) Fit-12 ta' Ġunju 2002, il-Kunsill awtorizza lill-Kummissjoni tiftaħ negozjati għal Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika mal-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku².
- (2) Il-Ftehim Interim ta' Shubija bejn il-Komunità Ewropea, minn naħa waħda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naħa l-oħra³ (il-“Ftehim Interim ta' Shubija”), li jistabbilixxi qafas għal Ftehim ta' Shubija Ekonomika, ġie ffirmat f'Londra fit-30 ta' Lulju 2009. Il-Ftehim Interim ta' Shubija ġie applikat b'mod proviżorju mill-Papua New Guinea u mir-Repubblika ta' Fiġi mill-20 ta' Diċembru 2009 u t-28 ta' Lulju 2014, rispettivament.
- (3) L-Artikolu 80 tal-Ftehim jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet fir-rigward tal-adeżjoni ta' Stati Gzejjir tal-Paċifiku oħra. Għaldaqstant, l-Istat Indipendenti ta' Samoa u l-Gzejjir Solomon aderixxew mal-Ftehim u ilhom japplikawh b'mod provviżorju mill-31 ta' Diċembru 2018 u mis-17 ta' Mejju 2020, rispettivament.
- (4) Fil-31 ta' Marzu 2023, Tuvalu ressaq talba għall-adeżjoni flimkien ma' offerta ta' aċċess għas-suq għall-Unjoni.
- (5) Il-Kummissjoni vvalutat l-offerta ta' Tuvalu u, wara l-emendi, sabitha aċċettabbli. Għaldaqstant, il-Kummissjoni kkonkludiet in-negozjati ma' Tuvalu fis-27 ta' April 2023.
- (6) F'konformità mal-Artikolu 76(3) tal-Ftehim, l-Unjoni u Tuvalu għandhom japplikaw il-Ftehim b'mod proviżorju 10 ijiem wara li jinnotifikaw lil xulxin bil-miktub dwar it-tlestija tal-proċeduri meħtieġa għal dan l-għan.

¹ Il-Parlament Ewropew ta l-kunsens tiegħu fi [data].

² Id-Direttivi tal-Kunsill għan-negozjati ta' Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika mal-pajjiżi u r-reġjuni tal-AKP (9930/02 (DG E II) HH/sg).

³ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2009/729/KE tat-13 ta' Lulju 2009 dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Interim ta' Shubija bejn il-Komunità Ewropea, minn naħa waħda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naħa l-oħra (ĠU L 272, 16.10.2009, p. 1).

- (7) Jenhtieg li l-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim Interim ta' Shubija tigi approvata f'isem l-Unjoni, soġġett għad-depożitu minn Tuvalu tal-att tal-adeżjoni skont l-Artikolu 80(2) tiegħu,

ADOTTA DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

1. L-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim Interim ta' Shubija bejn il-Komunità Ewropea, minn naħa waħda, u l-Istati tal-Paċifiku, min-naħa l-oħra (il-“Ftehim Interim ta' Shubija”), hija b'dan approvata f'isem l-Unjoni, soġġetta għad-depożitu minn Tuvalu tal-att ta' adeżjoni skont l-Artikolu 80(2) tiegħu.
2. Il-President tal-Kummissjoni għandha, f'isem l-Unjoni, tinnotifika lill-Partijiet Kontraenti l-oħra għall-Ftehim Interim ta' Shubija u lil Tuvalu bl-approvazzjoni, mill-Unjoni, tal-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim Interim ta' Shubija.
3. It-test tal-offerta ta' aċċess għas-suq ta' Tuvalu huwa mehmuz ma' din id-Deciżjoni.

Artikolu 2

1. Għall-finijiet tal-applikazzjoni proviżorja tal-Ftehim Interim ta' Shubija bejn l-Unjoni u Tuvalu, il-President tal-Kummissjoni għandha, f'isem l-Unjoni, tagħti n-notifika msemmija fl-Artikolu 76(3) tal-Ftehim Interim ta' Shubija.
2. L-Unjoni u Tuvalu għandhom japplikaw b'mod proviżorju l-Ftehim Interim ta' Shubija 10 ijiem wara li jkunu nnotifikaw lil xulxin bil-miktub dwar it-tlestija tal-proċeduri meħtieġa għal dak l-għan f'konformità mal-paragrafu 1.

Artikolu 3

L-approvazzjoni tal-adeżjoni ta' Tuvalu mal-Ftehim Interim ta' Shubija ma għandhiex tigi interpretata bħala li tagħti drittijiet jew timponi xi obbligi li jistgħu jiġu invokati direttament quddiem il-qrati jew it-tribunali tal-Unjoni jew tal-Istati Membri.

Artikolu 4

Din id-Deciżjoni għandha tidhol fis-seħħ fil-jum tal-adozzjoni tagħha.
Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President